

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філософський факультет
Кафедра психології

Затверджено

На засіданні кафедри психології
Філософського факультету
Львівського національного
університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28.08.2024 р.)

Завідувач кафедри Софія ГРАБОВСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни

«Психологія»,

що викладається в межах ОПП «Середня освіта (Географія)»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

для здобувачів предметної спеціальності 014.07 «Середня освіта (Географія)»

галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Львів 2024

Назва курсу	Психологія
Адреса викладання курсу	Лекційні заняття відбуваються м. Львів, вул. Дорошенка, 41 Практичні заняття: м. Львів, вул. Дорошенка, 41 Кафедра психології: м. Львів, вул. Коперника, 3
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 «Освіта / Педагогіка» 014.07 «Середня освіта (Географія)»
Викладачі курсу	<i>Лектор</i> – Зошій Ірина Василівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології <i>Викладач семінарських занять:</i> Зошій Ірина Василівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології
Контактна інформація викладачів	iryna.zoshii@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Понеділок 15.00-16.00 кафедра психології. вул. Коперника, 3
Сторінка курсу	
Інформація про курс	«Психологія» є нормативною навчальною дисципліною циклу професійної та практичної підготовки, яка складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія) підготовки бакалаврів спеціальності 014.07 «Середня освіта (Географія)». Викладання дисципліни передбачено у 4 семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	<p>Дисципліна «Психологія» є важливою складовою професійної підготовки майбутніх фахівців, так як забезпечує розуміння основних психологічних процесів та механізмів, які відіграють ключову роль у комунікації, навчанні та соціальній взаємодії, зокрема в навчальному процесі. Знання психології дозволяють глибше аналізувати мовні явища, враховувати психологічні особливості різних категорій співрозмовників.</p> <p>Курс спрямований на формування у студентів цілісного уявлення про структуру і функціонування психіки людини, розвиток критичного мислення та навичок саморегуляції. Особлива увага приділяється дослідженню когнітивних, емоційних і мотиваційних аспектів діяльності.</p> <p>Актуальність курсу полягає в тому, що сучасні фахівці, окрім фахових знань, мають володіти навичками міжособистісної взаємодії, психологічної компетентності та здатністю адаптуватися до різноманітних ситуацій. Опанування основ психології сприятиме підвищенню професійної ефективності в таких сферах, як викладацька діяльність. У результаті вивчення дисципліни студенти здобудуть знання щодо індивідуально-психологічних властивостей особистості, психічних процесів, емоційно-вольової сфери, процесів спілкування, що дозволить їм краще розуміти себе та інших у процесі взаємодії.</p>

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Метою курсу «Психологія» для студентів спеціальності «Середня освіта (Географія)» є формування у студентів цілісного уявлення про психологічні процеси та механізми, що визначають мовну і когнітивну діяльність особистості, що забезпечить взаємозв'язок між мовленням, мисленням та комунікацією, врахування психологічних факторів, сприятиме підвищенню ефективності міжособистісної та професійної взаємодії.</p> <p>Головні цілі дисципліни</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ознайомлення з базовими поняттями психології (студенти повинні опанувати ключові теоретичні знання про основні психічні процеси (сприйняття, пам'ять, мислення, уява, емоції) та їх вплив на мовну і комунікативну діяльність). • Формування психологічної компетентності: (студенти мають навчитися використовувати психологічні знання для аналізу поведінки особистості, її діяльності). • Розвиток міжособистісних та комунікативних навичок: (курс має сприяти розвитку навичок ефективної міжособистісної взаємодії та адаптації до різних середовищ, що є необхідним для професійної сфери). • Застосування психологічних знань у практичних ситуаціях: (студенти повинні навчитися інтегрувати психологічні концепції у власну навчальну та професійну діяльність). • Критичне мислення та саморегуляція: (студенти мають розвивати вміння критично оцінювати психологічні аспекти взаємодії, використовувати знання для розвитку навичок саморефлексії та саморегуляції).
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p><i>Основна література</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с. 2. Загальна психологія. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. Підручник. Київ: Каравела, 2019. 464 с. 3. Колобич О. П. Загальна психологія. Навчально-методичний посібник. Львів, 2018. 172 с. URL: https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/09/%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA-2018-%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D1%87-%D0%A07.pdf 4. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посібник. Київ: Центр учбов. літ., 2018. 272 с. 5. Партико Т. Б. Загальна психологія. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. 416 с. URL: https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/partiko-zag-psih.pdf 6. Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. Київ: Ін Юре, 2014. 664 с. 7. Савчин М. Загальна психологія: підручник. 2-ге вид. доповн. Київ: ВЦ «Академія», 2018. 344с. 8. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 296 с.

	<p><i>Додаткова література</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Буняк Н. А. Загальна психологія: лекції. Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. 300 с. 2. Винославська О. В., Бреусенко – Кузнецов О. А, Зливков В. Л. та інші. Психологія: Навч. посібник. К.: фірма «ІНКОС», 2005. 3. Дрозденко К. С. Загальна психологія в таблицях і схемах. Навч. посібник. Київ.: 2004. 4. Корольчук М. С., Крайнюк В. М., Марченко В. М. Психологія : схеми, опорні конспекти, методики: Навч. посібник К.: Ельга, Ніка – Центр, 2005. 5. Москалець В. П. Психологія особистості: навч. посіб. Київ: Центр учбов. літ., 2018. 262 с. 6. Пашукова Т. І., Допіра А. І., Дьяконов Г.В. Практикум із загальної психології / За ред. Т. І. Пашукової. К., 2000.
Тривалість курсу	120 год. (4 кредити ECTS)
Обсяг курсу	120 год, з них 32 год – лекції, 16 год. – практичні заняття, 72 год. – самостійна робота
Очікувані результати навчання	<p>Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів освіти таких компетентностей:</p> <p><i>Загальні компетентності (ЗК)</i></p> <p>ЗК2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК12. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.</p> <p><i>Фахові, предметні компетентності спеціальності (ФК, ПК)</i></p> <p>ФК7. Здатність розвивати в учнів критичне мислення. ФК13. Здатність враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів для формування мотивації учнів та організації їхньої пізнавальної діяльності, розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності. ФК14. Здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, усвідомлюючи власні почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами. ФК15. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства. ФК16. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі.</p> <p>Результати вивчення навчальної дисципліни уможливають реалізацію таких <i>програмних результатів навчання (РН)</i>:</p> <p>РН12. Застосовувати методики і технології розвитку критичного мислення в учнів РН17. Дотримуватися академічної доброчесності, вимог з</p>

	<p>хорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.</p> <p>РН18. Усвідомлювати вплив вікових особливостей учнів на різні фази їх розвитку, психічні процеси та використовувати відповідні форми і методи роботи з учнями; розпізнавати індивідуальні особливості учнів (навчальні стилі, типи темпераменту, особливості розвитку тощо) та враховує їх під час планування та здійснення освітнього процесу.</p> <p>РН19. Враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів для формування мотивації учнів та організації їхньої пізнавальної діяльності, розвитку позитивної самооцінки, якості життя. Забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, з урахуванням його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу на правах партнерства.</p> <p>РН21. Усвідомлювати власні почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами, володіти способами саморегуляції професійному вигоранню.</p> <p>РН22. Забезпечувати педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі.</p> <p>РН29. Аналізувати результати навчання учнів з метою подальшого врахування в освітньому процесі; використовувати методи та прийоми розвитку в учнів здатності до самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання.</p> <p>РН32. Визначати власні освітні потреби та обирати відповідні методи, форми, програми професійного розвитку.</p>
Ключові слова	Психологія, методи психології, психічні процеси, когнітивні процеси, емоційно-вольова сфера, комунікація, спілкування.
Формат курсу	Очна форма навчання
Теми	Подано у схемі курсу
Підсумковий контроль, форма	екзамен
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка», «Філософія»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Проблемно-пошукові методи, групові дискусії та метод «мозковий штурм», аналіз кейсів, психологічні вправи та тести.
Необхідні обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання відбувається за 100-бальною шкалою. Враховуються бали набрані під час усних відповідей, доповнень, додаткових самостійних письмових робіт, підготовки індивідуальних завдань, модульних та письмових робіт.</p> <p>В усних відповідях враховується повнота відповіді, здатність до аналізу, власних висновків, активність під час пари у дискусіях, доповненнях, запитаннях, використання візуалізованих матеріалів. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>

	<p>Детальні вимоги та рекомендації до усіх видів самостійних додаткових робіт буде надано студентам під час занять.</p> <p>Бали нараховуються за наступним співвідношенням: Мах. кількість балів - 100, з них 50 балів - поточний контроль, 50 балів – екзамен.</p> <p>Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Участь у дискусіях, відповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ – 5 балів за кожне заняття, тобто, 8 занять x 5 балів=40 балів; - Підсумкове творче завдання – 10 балів. <p>Академічна доброчесність: роботи студентів повинні бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу</p>

ДОДАТОК
Схема курсу «Психологія»

<i>Лекції</i>			<i>Семінарські заняття</i>			
<i>Тиждень / год.</i>	<i>Форма заняття</i>	<i>Тема</i>	<i>Дата Семін. / практ.</i>	<i>Форма заняття</i>	<i>Теми, короткий зміст завдання</i>	<i>Термін виконання</i>
2 год.	лекція	Психологія як наука				
2 год.	лекція - дискусія	Методи психології		семін.	Методи наукових досліджень. Основні методи психології. Додаткові методи психології Завдання: Обрати об'єкт (однокурсника, колегу). Протягом 10–15 хвилин вести спостереження за його поведінкою, мімікою, жестами, діями. Питання для аналізу: Які риси поведінки вдалося помітити? Чи можна зробити висновок про емоційний стан людини? Які труднощі виникли під час спостереження?	
2 год.	лекція презентація	Особистість. Індивід. Індивідуальність				
2 год.	лекція	Теорії особистості		семін.	Психоаналітична теорія особистості. Біхевіоральна теорія особистості. Гуманістична теорія особистості. Диспозиційна теорія особистості. Діяльнісна теорія особистості. Завдання: Напишіть міні-есе: «Яку теорію	

					особистості я вважаю найбільш близькою до власного життя і чому?»	
2 год.	лекція	Структура особистості				
2 год.	лекція презентація	Індивідуально-психологічні особливості особистості: темперамент		семін./пр.	<p>Поняття про темперамент. Теорії темпераменту. Психологічна характеристика типів темпераменту. Вплив темпераменту на діяльність особистості.</p> <p>Завдання: Прочитайте приклади й визначте, який темперамент переважає: 1. Студент швидко включається в роботу, але так само швидко втрачає інтерес. 2. Учениця дуже емоційна, може різко реагувати на зауваження, проте швидко відходить. 3. Людина врівноважена, некваплива, довго роздумує перед тим, як діяти. 4. Дитина чутлива, легко ранима, потребує підтримки.</p>	
2 год.	лекція презентація	Індивідуально-психологічні особливості особистості: характер				
2 год.	лекція презентація	Індивідуально-психологічні особливості особистості: здібності		семін. /пр.	<p>Поняття про здібності та їх природу. Види здібностей. Особливості особистості обдарованої людини.</p> <p>Завдання: Створіть “квітку здібностей”: у центрі — ваше ім’я,</p>	

					на пелюстках — здібності, які вже проявилися, навколо пелюсток — здібності, які ви мрієте розвинути.	
2 год.	лекція презентація	Пізнавальні психічні процеси: відчуття і сприймання				
2 год.	лекція презентація	Пізнавальні психічні процеси: пам'ять		семін. /пр	Поняття пам'яті та її теорії. Фізіологічне підґрунтя пам'яті. Процеси пам'яті. Різновиди пам'яті. Пам'ять та організація знань. Індивідуальні особливості пам'яті. Шляхи розвитку пам'яті. Вправи на розвиток пам'яті.	
2 год.	лекція презентація	Пізнавальні психічні процеси: мислення, мовлення				
2 год.	лекція презентація	Пізнавальні психічні процеси: уява		семін. /пр	Поняття про уяву. Функції уяви. Уява і творчість. Види уяви та їх класифікація. Прийоми створення образів уяви. Індивідуальні відмінності уяви. Вправи на уяву.	
2 год.	лекція презентація	Пізнавальні психічні процеси: увага				
2 год.	лекція презентація	Емоційно-вольова сфера особистості		семін./пр.	Розуміння емоцій. Класифікація емоцій. Експресивний компонент емоційного реагування. Характеристика різних видів емоційного реагування. Теорії емоцій.	

					Роль і функції емоцій у керуванні поведінкою та діяльністю. Прикладна роль емоцій. Поняття волі та її функцій. Вольові дії. Фази та ознаки вольових дій, їх стимулювання. Вольові якості. Вольові якості особистості.	
2 год.	лекція	Почуття особистості				
2 год.	лекція презентація	Спілкування та комунікація		семін. /пр	<p>Поняття про спілкування та комунікацію. Види спілкування. Функції спілкування. Рівні та орієнтації спілкування. Мистецтво спілкування</p> <p>Завдання: Вправа «Зіпсований телефон» Один учасник пошепки передає фразу іншому. Фраза передається далі по колу. Останній озвучує вголос → група порівнює з оригіналом. Висновок: як інформація змінюється під час передачі.</p>	
					<p>Вправа «Невербальне спілкування» Учасник має пояснити слово або дію без слів (жести, міміка). Інші відгадують. Обговорення: наскільки важлива невербальна комунікація.</p>	

Підсумкове завдання

Видатна для мене особистість (політик, громадський діяч, письменник, поет, актор, артист, співак, спортсмен, науковець)

Мета завдання:

Завдання синтезує усі вивчені теми, пов'язані з індивідуально-психологічними властивостями особистості, психічними процесами, емоційно-вольовою сферою, комунікативними процесами та демонструє, як знання психології допомагають краще розуміти особистість.

Оцінювання: робота оцінюється за глибиною аналізу, чіткістю викладу, використанням психологічних концепцій, і творчим підходом до виконання завдання.

Опис завдання:

Обрати одну із видатних для Вас особистостей, обґрунтувати чим саме дана особистість для Вас є цікавою, створити психологічний портрет, проаналізувавши вплив її особистісних характеристик, емоційного стану, психічних, когнітивних процесів на життєдіяльність.

Підсумуйте, як вивчені теми курсу допомогли Вам глибше зрозуміти особистість та її психологічні характеристики.